

Het belang van kritiek (en reflectie) op Europese waarden

Bart van Horck

Universiteit Leiden

De EU in de wereld: dynamisch

Verkiezing Trump

isolationistische koers VS

Intensievere samenwerking EU

Turkse coup referendum en lidmaatschap Turkije

Turkse reactie en herinvoering doodstraf

“Serieuze achteruitgang van de rechtsstaat”

Universiteit Leiden

De EU in de wereld: dynamisch

Brexit: is er een plan?

Europees project onder druk

Eenzijds goeie deal voor EU

Anderzijds goeie deal voor Nederland

Geopolitiek: gordel van onzekerheid

Terrorisme, instabiliteit Midden-Oosten
en de dreiging vanuit Rusland.

Universiteit Leiden

“Why has the European concept lost a lot of its force and initial impetus? I believe that over the years the European public has lost a guiding light, namely the political consensus between our countries on our reasons for undertaking the joint task and the characteristics with which we wish to go endow it. We must first of all restore this common vision if we wish to have a European Union.”

Leo Tindemans - 1976

Universiteit Leiden

Ontwikkeling EU

1950	1960	1970	1980	1990	2000
------	------	------	------	------	------

**EGKS
(1951)**

**Rome
(1957)**

**EG-verdrag
(1965)**

**Maastricht
(1992)**

**Amsterdam
(1997)**

**Nice
(2001)**

**Lissabon
(2007)**

EU is in Nederland niet altijd bekend..

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. University to discover.

Kritiek op Europa in Nederland

- Tot eind jaren negentig: consensus
- Handvol kamerleden aanwezig bij de ratificatie van Verdrag van Maastricht
- Referendum Europese Grondwet
- Referendum Oekraïne
- Groeiende Europese integratie agv o.a. de Eurocrisis

Wat is dit?

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. University to discover.

Geld...

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

Universiteit Leiden

Europese Unie: wat bindt ons?

- Vrijheid van meningsuiting
- Geen doodstraf
- Vrije en stabiele rechtsstaat

Verdrag van Lissabon: art 2

“De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen.”

2. Geen doodstraf

2. Geen doodstraf

- 10 september 1977
- Hamida Djandoubi
- Frankrijk
- Laatste executie in West-Europa
- Laatste voltrekking huidige EU:
Letland, 1996

3. Vrijheid van pers en democratie

Timmermans maakt de procedure tegen Polen bekend. © AFP

EU procedeert tegen Polen vanwege omgang met rechtsstaat

De Poolse omgang met de rechtsstaat is reden voor de Europese Commissie een officiële procedure tegen het land te beginnen. Dat maakte vicevoorzitter Frans

Universiteit Leiden

Buitenlandse reacties

Het buitenland heeft met bezorgdheid op de nieuwe Oostenrijkse regering gereageerd. Veertien lidstaten van de Europese Unie besloten dat bij FPÖ-regeringsdeelname Oostenrijk zal worden geïsoleerd. Dat houdt in dat Europese politici en diplomaten geen contacten zullen hebben met hun Oostenrijkse collega's, de lidstaten geen Oostenrijkse kandidaten zullen steunen voor internationale posten, en de Oostenrijkse ambassadeurs alleen op „technisch niveau“ zullen worden ontvangen. Ook de Amerikaanse regering heeft Oostenrijk bedreigd met diplomatieke sancties. De Israelische ambassadeur heeft uit protest het land verlaten.

De **Oostenrijkers zelf** vinden de FPÖ een gewone, democratische partij. Opiniepeilers melden dat de helft van de bevolking een regering van ÖVP en FPÖ accepteert en er wordt met onbegrip op de buitenlandse opwindings gereageerd. Vice-kanselier Wolfgang Schüssel heeft gezegd de bemoeienis met binnenlandse aangelegenheden onacceptabel te vinden.

Bezorgdheid over rechtsstaat in Hongarije

De omstreden grondwetswijziging in Hongarije is binnen de Europese Unie niet met gejuich ontvangen. 'Deze veranderingen zorgen voor bezorgdheid over de rechtsstaat, de EU-wetten en de normen van Europa', zei voorzitter José Manuel Barroso van de Europese Commissie.

11 maart 2013, 19:24 - Bron: ANP

De waarden van Europa

- Jonger en daarmee fragieler
- Diverser binnen de Unie
- Bestaansrecht steeds ter discussie

Wat bindt ons als Europese Unie?

Universiteit Leiden

Raad: december 2001

“Parma is synoniem voor de goede keuken. De Finnen weten niet eens wat prosciutto is. Ik kan dit niet accepteren”

“Ik ben niet tevreden. Wij hebben niets gekregen.”

“Het is vreemd als het IT-agentschap naar Spanje zou gaan.”

“Zou het geen idee zijn om in Zweden een agentschap voor de opleiding van modellen te geven, omdat jullie zulke mooie vrouwen hebben?”

Nationaal belang of gemeenschappelijk?

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

fotolia

Universiteit Leiden

Wie is er aan zet? Wie maakt het politiek?

“Een politisering van het debat over Europa vraagt om een actievere en meer uitgesproken opstelling vanuit alle politieke partijen (langs de geschetste lijnen) en om een bereidheid verder te kijken dan de polsstok van de eigen ambtstermijn en stelling te nemen in Europese dossiers die wellicht pas in een volgende regeringsperiode tot daadwerkelijke besluitvorming zullen leiden. Politici dienen ook een ondubbelzinnige en consistente visie uit te dragen over waar ze staan in de ontwikkeling van de Europese samenwerking.”

Wie is aan de bal?

Commissie: EU in 2025

- Toekomst EU: 5 scenario's
- Reflectiepaper: sociaal Europa
- Reflectiepaper: toekomst EMU
- Reflectiepaper: globalisering
- Reflectiepaper: Europese defensie
- Reflectiepaper: EU-financiën

Commissie: 5 scenario's

“Lidstaten: wat is uw voorkeur?”

Universiteit Leiden

Raad: leidersagenda

“De Leidersagenda is een concreet werkprogramma bedoeld om impasses te doorbreken en oplossingen te vinden voor de belangrijkste politieke uitdagingen en prioriteiten van de Europese Unie. Via de Agenda moeten de meest omstreden kwesties op het hoogste niveau worden aangepakt, zoals migratie, de hervorming van de eurozone, en de toekomstige financiering van de EU.”

Universiteit Leiden

Leidersagenda

- Eind 2017: lancering PESCO
- Februari 2018: geld en verkiezingen
- Mei 2018: Balkan en migratie
- Juni 2018: toekomst EMU
- September 2018: veiligheid en cyber
- Juni 2019: nieuwe strategische agenda

Ondertussen... in Duitsland...

Universiteit Leiden

Meer weten?

www.eurostories.nl

- www.Facebook.com/bartvanhorck
- Twitter: [@BartvanHorck](https://twitter.com/BartvanHorck)
- E-mail: b.vanhorck@gmail.com
- Mobile: 06-18519817

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. University to discover.